

Газета 1966 йил
1 июлдан
чиқа бошлаган

ШАҲАР ИЖТИМОЙ-СИЁСІЙ КУНДАЛИК ГАЗЕТАСИ

№ 25 (13.358)

Баҳоси эркин нарҳда

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

2017 йил 4 ФЕВРАЛЬ, ШАНБА

АСОСИЙ МАҚСАДИМИЗ – АҲОЛИГА ҚУЛАЙ ШАРОИТЛАР ЯРАТИШ, ХАЛҚИМИЗ ФАРОВОНЛИГИНИ ЯНАДА ЮКСАЛТИРИШДИР

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ФАРМОНИ
МАҲАЛЛА ИНСТИТУТИНИ ЯНАДА ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Президентимиз Шавкат Мирзиёев 3 февраль куни Тошкент шаҳрида амалга оширилаётган бунёдкорлик ишлари ва йирик лойиҳалар билан танишди.

Мамлакатимиз тараққиёти улкан бунёдкорлик ишларига асос бўлмоқда. Шаҳару қишлоқларда янги sanoat корхоналари, ижтимоий иншоотлар, турар жойлар, йўл ва кўприklar барпо этилмоқда. Тадбиркорлик, савдо ва маиший хизматлар кенг ривожланиб, аҳоли турмуш даражаси ошиб бормоқда.

Президентимиз томонидан илгари сурилган 2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Харақатлар стратегияси лойиҳаси ушбу ислохотлар самарасини ошириш, мамлакат ва жамият ривожини янги bosқичга кўтаришга қаратилган.

Давлатимиз раҳбари пойтахтимизнинг Чилонзор туманидаги Бунёдкор ва Муқимий кўчалари кесишган жойда қурилаётган йўл ўтказгич билан танишди.

Муқимий ва Бунёдкор кўчалари кесишган чорраҳада тирбандлик юзага келиб, ҳайдовчи ва йўловчиларнинг ортиқча вақт йўқотишига, ёқилғи sarфи ошиб, атроф-муҳит ifфосланишига сабаб бўлмоқда. Узунлиги 900, баландлиги 6, кенглиги 24 метр бўлган 6 полосали мазкур йўл ўтказгич нафақат ҳайдовчилар ва пиёдаларга, балки шу атрофда яшаётган аҳолига ҳам бир қанча қулайликлар яратади.

Кўприкнинг икки томонида пиёдалар учун умумий узунлиги 131,6 метр бўлган иккита ер усти ўтиш йўлаги ҳам барпо этилмоқда. Ёгин-сониндан химоялаш мосламалари, эскалатор ва лифтлар ўрнатилди.

Президентимиз қурилишнинг бориши билан танишар экан, мамлакатимизда кундан-кун аҳоли фаровонлиги ошиб, хонадонларда машиналар кўпаяётгани, пойтахт кўчаларида автомобиль катнови ортаётганини инобатга олиш зарурлигини, бунинг учун қўшимча йўللار ва кўприklar барпо этишга эҳтиёж сезилаётганини алоҳида таъкидлади.

Кўрувчиларга ишнинг тез ва сифатли бажарилиши юзасидан тегишли тавсиялар берди.

Кўприк Нарвўз баёрами арафасида ишга туширилиши мўлжалланмоқда.

Президентимиз шу ерда Бунёдкор ва Чўпонота кўчалари чорраҳасида қурилиши режалаштирилган йўл ўтказгич лойиҳаси билан ҳам танишди.

Давлатимиз раҳбари Тошкент метрополитенининг Сергели йўналишида олиб борилаётган қурилиш участкасида бўлди.

Президентимиз ташаббуси билан транспорт соҳаси, жумладан, метрополитени янада ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Тошкент метрополитени аҳолига янада кенг қулайликлар яратиш, йўловчиларни ташви хавфсизлигини таъминлаш ва уларга хизмат кўрсатиш маданиятини юксалтириш борасида самарали ишларни амалга оширмоқда. Чилонзор, Ўзбекистон ва Юнусобод йўналишларидан иборат Тошкент метрополитени бугун пойтахтимиз аҳли ва меҳмонларига самарали транспорт хизмати кўрсатиб келмоқда.

Метрополитеннинг Сергели йўналиши аввалгиларидан фаркли тарзда ер устидан ўтади. Қурилиш ишлари 2017-2020 йилларга мўлжалланган мазкур йўналишнинг узунлиги 7,1 километри ташкил этади. У тўлиқ ишга туширилган, йилга 14 миллиондан ортиқ йўловчига хизмат кўрсатиш мўлжалланган.

Давлатимиз раҳбари бу лойиҳа Ўзбекистон тарихида ягоналигини алоҳида таъкидлади. Аҳолига янада қулайлик яратиш мақсадида бекатлар усти ёпиқ бўлиши кераклигини қайд этди.

Президентимиз Сергели туманида бунёд этилаётган замонавий кўп қаватли уй-жойлар қурилишини ҳам кўздан кечирди. Мустақиллигини меъмор Исрол Каримов ташаббуси билан аксарият шахарларимиз бош режа асосида қайта қурилди. Тошкент, Нукус, Урганч, Бухоро, Андижон, Фаргона, Наманган, Самарқанд, Қарши, Термиз ва бошқа шахарларнинг бугунги жамоли бунинг аққол тасдиғидир.

Сергели туманида 2016-2017 йиллар режасига асосан 4284 хонадондан иборат 102 замонавий кўп қаватли уй-жой қуриш ишлари амалга оширилмоқда. Мазкур йирик лойиҳа ёш ва эҳтиёжманд oilаларнинг турар жойга бўлган талабини қондириш имконини яратади. Эътиборлиси, уйлар oilаларга имтиёзли ипотека кредити орқали берилади.

Ватанимиз мустақиллигининг 26 йиллиги арафасида ушбу уй-жойнинг 66 тасини фойдаланишга топшириш кўзда тутилган. Бу ерда таълим муассасалари, кичик бизнес ва тадбиркорлик субъектлари, аҳолига маиший хизмат кўрсатиш шохобчалари ҳам барпо этилади.

Асосий мақсадимиз – одамларга қулайлик яратиш, уларнинг турмуш фаровонлигини юксалтириш, деди Президентимиз. Мазкур уй-жойлар тақсимотида адолат мезонига қатъий риоя этилиши керак. Шунда халқимизнинг қайғийати яхши, ҳаётдан рози бўлади. Эртанги кунга ишончи ортади. Аҳолининг эҳтиёжи, талабидан келиб чиқиб, бундай уйларни Тошкент шаҳрининг барча туманларида 10 тадан қуришни режалаштирмоқдамиз.

Мутасадди раҳбарлар ва мутахассисларга мазкур иншоотларни бугунги кун талабларига тўла жавоб берадиган пухта лойиҳалар асосида қуриш, уларни энг замонавий инфратузилмалар билан таъминлаш бўйича зарур тавсиялар берилди.

Шавкат Мирзиёев Яккасарой туманидаги "Яккасарой кичик sanoat зонаси" давлат унитар корхонасига ташриф буюрди.

Мамлакатимизнинг барча худудлари каби пойтахтимизда ҳам кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлиқни жадал ривожлантириш, тадбиркорларнинг эркин фаолият кўрсатишини қўллаб-қувватлаш юзасидан кенг кўламли ишлар амалга оширилмоқда. Давлатимиз раҳбарининг 2016 йил 5 октябрдаги "Тадбиркорлик фаолиятининг жадал ривожланишини таъминлашга, хусусий мулкни ҳар томонлама химоя қилишга ва ишбилармонлик муҳитини сифат жиҳатидан яхшилашга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги фармони бу борада янги bosқични бошлаб берди.

Бугунги кунда Тошкент шаҳрининг Юнусобод, Сергели ва Яккасарой туманларида узоқ йиллардан бери фаолият кўрсатмаётган корхоналар негизида 3 та технопарк ташкил этилган бўлиб, улар тадбиркорларга мазкур қувватлардан самарали фойдаланиш, ички ва ташқи бозорда рақобатбардор, юқори қўшимча қийматга эга тайёр маҳсулотлар ишлаб чиқаришни кенгайтириш ва янги иш ўринлари яратишда қулай шарт-шароитлар яратмоқда.

Яккасарой туманидаги sobиқ тўқимачилик комбинати худудида ташкил этилган "Яккасарой кичик sanoat зонаси" давлат унитар корхонасининг умумий ер майдони 61,2 гектар, бино ва иншоотлар майдони 338 минг квадрат метр. Ҳозир бу ерда 284 тадбиркорлик субъекти тўқимачилик, кимё sanoati, озик-овқат, мебелсозлик, металлни қайта ишлаш, қоғоз, чарм-пойабзал, қурилиш материаллари ишлаб чиқариш, машинасозлик каби тармоқларда фаолият юритмоқда. Улар томонидан 2016 йилда 630 миллиард сўмлик маҳсулотлар ишлаб чиқарилиб, 48,5 миллион долларлик товарлар экспорт қилинган.

Тадбиркорларга қулайлик яратиш мақсадида технопарк худудида банк шохобчаси, нотариал идора, темир йўл линияси хизмат кўрсатмоқда. Бу ерда 6 минг 600 дан зиёд ишчи меҳнат қилмоқда.

Давлатимиз раҳбари технопарк худудидаги лойиҳалар билан танишар экан, бундай кичик sanoat зоналарини пойтахтимизнинг барча туманларида ташкил этиш, уларда кичик бизнес вакилларига кенг имтиёзлар яратиш зарурлигини таъкидлади. Мазкур корхоналарнинг хорижий ҳамкорлар топишига кўмаклашиш лозимлигини, бу уларнинг чет эл бозорларига чиқиши ва маҳсулотларни экспортни кенгайтиришда муҳим аҳамиятга эга эканини қайд этди.

Зарур қўриб ишлайётган корхоналарни давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш билан масала ҳал бўлиб қолмайди, деди Президентимиз. Бундай корхоналар негизида барпо этилаётган технопаркларда муҳандислик-коммуникация тизими ва инфратузилмани ривожлантириш, тадбиркорлар фаолияти учун қулай шароитлар яратиш лозим. Бошлайётган ишидан эртага даромад келишини улар билсин. Шундагина бу соҳадаги ишлар қўзланган натижани беради.

Шавкат Мирзиёев технопарк худудида фаолият юритаётган тадбиркорлар билан мулоқот қилди. Мамлакатимизда яратилаётган қулай ишбилармонлик муҳитидан самарали фойдаланиб, маҳсулотлар сифатини ошириш, экспорт фаолиятини янада ривожлантириш, хорижий кўрғазмаларда фаол иштирок этишни тақлиф этди. Мутасадди раҳбарларга бундай фаолиятни қўллаб-қувватлаш учун маҳсулотларни маҳаллийлаштиришни янада кенгайтириш, тадбиркорларга хориждан технологиялар келтириш ва юртимизда тайёр маҳсулотлар ишлаб чиқариш учун инвестициялар ажратиш бўйича тегишли топшириқлар берди.

Президентимиз Сергели туманида бунёд этиладиган "Тошкент металлургия заводи" хорижий корхонаси қурилиш лойиҳаси билан танишди.

Лойиҳа қиймати 278,2 миллион еврога ташкил этилган мазкур корхона тасвирисси Буюк Британиянинг "Quality Trade Supplies L.P." компанияси ҳисобланади.

Умумий ер майдони 100 гектардан иборат бўлган ушбу корхона қурилиш ишларини йигирма тўрт ойда аяқлаш режалаштирилган. Заводга Италия, Германия, Австрия каби давлатларда ишлаб чиқарилган замонавий ускуналар келтирилади. Корхонада автомобиллар кузови ишлаб чиқариш учун металл листлар, қурилишда ишлатиладиган турли металл черпицалар, профнастил ҳамда маиший техникалар учун металл листлар тайёрланади. Корхона тўлиқ қувватда ишга туширилгач, 1000 дан зиёд иш ўрни яратиш кўзда тутилмоқда.

Давлатимиз раҳбари ушбу корхона қурилиши бошланиши билан танишди. Мазкур металлургия заводининг мамлакатимиз иқтисодиёти ривожидидаги ўрнига тўхталиб, бу ерда ишлайдиган мутахассислар тайёрлашга алоҳида эътибор қаратиш лозимлигини таъкидлади. Пудратчи ва қурувчилар билан сўбатлашди, ушбу масъулятли ишда уларга муваффақиятлар тилади.

Тошкент шаҳридаги Турин политехника университети, Исрол Каримов номидаги Тошкент давлат техника университети ва соҳага ихтисослашган касб-хунар коллежларида мазкур корхона учун мутахассислар тайёрлаш лозимлиги таъкидланди.

Президентимиз Тошкент шаҳрининг Олмазор ва Бешёғоч кўчалари кесишувидида худудда барпо этилаётган кўп тармоқли спорт комплекси қурилишини кўздан кечирди.

Мамлакатимизда ёш авлоднинг ҳар томонлама соғлом ва баркамол этиб вояга етказиш, Ватанимизнинг халқаро майдондаги обрўсини янада юксалтиришнинг муҳим омилларидан бири бўлган спортни ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Давлатимиз раҳбарининг ташаббуси ва ғояси асосида қурилаётган "Хумо" спорт мажмуаси дизайнида замонавий қурилиш ечимлари ва илгор технологиялар миллий маданият элементлари билан уйғунлаштирилди. Мажмуа бинолари кўкка парвоз этаётган бахт ва хурлик рамзи – Хумо куши қўринишда барпо этилади.

Иншоот ҳар бири 60х30 метр ўлчамдаги асосий ва машқ муз ареналаридан иборат. Умумий майдони 74 минг квадрат метрни ташкил этадиган иншоот тўрт қаватдан иборат бўлади.

Мобиль ўриндиқларга эга бўлган сарой спорт мусобақалари ўтказиш зали сифатида 14 минг, концерт зали сифатида 10 минг томошабинга мўлжалланган. Асосий бинода 300 ўринли машқ аренаси ҳам лойиҳалаштирилган.

Аренада хоккей, шорт-трек, фигурали учиш, кёрлинг бўйича мусобақалар билан бир қаторда баскетбол, волейбол, гандбол, футбол, бокс, таэквондо ва спортнинг

бошқа турлари бўйича ҳам беллашувлар ўтказиш имконияти яратилади. Бундан ташқари, мажмуа байрам тадбирлари, концертлар, кўرғазма ва форумлар ташкил этиш учун ҳам барча шароитга эга бўлади.

Мажмуа худудида умумий бош режа концепциясига асосан спорт музейи, болалар учун ёпиқ майдон, тренажер заллар, фитнес маркази, замонавий овқатланиш шохобчалари, спорт анжомлари дўкони ва бошқа хизмат кўрсатиш объектлари жойлаштирилади.

Мажмуанинг муҳандислик тармоқлари, ёнғин хавфсизлиги, ёритиш, вентиляция, иссиқлик манбаи, кондиционерлаш тизимлари тўлиқ автоматлашган бўлиб, тежамкор технологиялар қўлланган ҳолда лойиҳаланган.

Бундан ташқари, бино ёнида тўрт қаватли автомобиллар турар жойи қурилиши режалаштирилган.

Объектни 2018 йилда ишга тушириш мўлжалланмоқда.

Президентимиз Шавкат Мирзиёев бундай замонавий спорт иншоотларининг баркамол авлод тарбиясидаги аҳамиятига алоҳида эътибор қаратди, мутасаддиларга қурилиш жараёнини юқори сифатда амалга ошириш бўйича зарур тавсиялар берди.

Президентимиз Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон Миллий боғидаги Шоирлар хиебонида бир гуруҳ адаблар билан учрашди.

Мустақиллик йилларида ёш авлоднинг интеллектуал салоҳиятини юксалтириш, ёшлар ўртасида китоб мутолааси ва китобхонлик маданиятини шакллантириш, таълим муассасаларини бадиий, маърифий, илмий-оммабоп ва тарбиявий адабиётлар билан таъминлашни янада кучайтиришга алоҳида эътибор қаратилаётди.

Президентимизнинг 2017 йил 12 январдаги "Китоб маҳсулотларини chop этиш ва тарқатиш тизимини ривожлантириш, китоб мутолааси ва китобхонлик маданиятини ошириш ҳамда тарғиб қилиш бўйича комиссия тузиш тўғрисида"ги фармойиши бу борадаги ишларни янги bosқичга кўтаришда муҳим қадам бўлди.

Учрашувда бу масканни янада обод қилиш, одамларнинг, айниқса, ёшларнинг маънавиятини юксалтириш, уларни китобга ошно қилиш, машғур адабдорлиги ҳаёти ва ижоди билан яқиндан таништириш мақсадида уларни бу даргоҳга мунтазам равишда жалб этиш ҳақида сўз борди.

Бу бог буюк мутафаккир Алишер Навоий номи билан аталishiда теран маъно муҷассам, деди Президентимиз. Зеро, улуг шоир ижодий мероси халқимиз маънавиятини юксалтириш, ёш авлодни Ватанга садоқат ва миллий кадриятларимизга ҳурмат руҳида тарбиялашда алоҳида аҳамият касб этади.

Шоирлар хиебони шундай маскан бўлиши керакки, бу ерда мунтазам шеърлар жаранглаб турши зарур. Зотан, шеърингга ошно бўлган инсон асло кам бўлмайди, деди давлатимиз раҳбари. Мамлакатимиздаги барча маданий муассасаларда шеърхонлик кечалари ўтказиш, ёшларнинг бундай учрашувларда фаол иштирокчини таъминлаш мақсада мувофиқ эканлиги қайд этилди.

Учрашувда шоир ва ёзувчилар ижод ахлига, китоб мутолаасига, китобхонлик маданияти тарғиботига қаратилган юксак эътибори учун Президентимизга миннатдорлик билдирди.

Давлатимиз раҳбари Ўзбекистон Республикаси Президентининг Тошкент шаҳридаги Халқ қабулхонасини бориб кўрди.

Президентимиз тақлифи билан 2017 йил мамлакатимизда Халқ билан мулоқот ва инсон манфаатлари йили, деб эълон қилинди. Халқни эшитиш, аҳолининг талаб ва istакларини рўёбга чиқариш давлат сиёсатининг устувор йўналишига айланди. Шу мақсадда 2016 йил 28 декабрда Президентимизнинг «Жисмоний ва юридик шахсларнинг муносабатлари билан ишлаш тизимини тубдан такомиллаштиришга доир чора-тадбирлар тўғрисида»ги фармони қабул қилинди.

Мазкур фармонга мувофиқ Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар марказлари, Тошкент шаҳрида, шунингдек, ҳар бир туман ва шахарда Ўзбекистон Республикаси Президентининг Халқ қабулхоналари ташкил этилмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Тошкент шаҳридаги Халқ қабулхонасида ҳам фуқароларнинг давлат органларига муносабат қилишига оид конституциявий ҳуқуқларини таъминлаш учун барча қулайлик яратилган.

Қабулхонага кираверишда Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг «Инсонларнинг дарду ташвишларини ўйлаб яшаш – одамлиқнинг энг oliй мезонидир», деган сўзлари битилган. Муассаса фаолияти ана шу мезон асосида йўлга қўйилган. Аҳоли билан тўғридан-тўғри мулоқотни ташкил этиш, муносабатларни қўриб чиқиш ва саклаш учун замонавий шарт-шароитлар яратилган. Ходимлар, ёш болали оналар, ногиронлар ва фуқаролар учун барча жиҳатлар эътиборга олинган.

Тошкент шаҳрида аҳоли қўлигини инобатга олиб, бу ерда соҳавий бўлимлар ташкил этилган. Ушбу қабулхона Амир Темур кўчаси, 14-уйда жойлашган.

Давлатимиз раҳбари Халқ қабулхонаси фаолияти билан танишар экан, унинг ташкилий жиҳатларига юқори баҳо берди. Энди уни мазмунан бойитиш, ички маданиятини мустаҳкамлаш зарурлигини алоҳида таъкидлади.

Тошкент шаҳрининг салоҳияти ҳам, аҳоли сони, одамларнинг талаби ҳам бошқа жойлардигидан юқори. Ишни шунга мувофиқ ташкил этиш керак. Бу жой халқ манфаатларини таъминлайдиган, ишончини қозонадиган даргоҳ, адолат маскани бўлсин, деди давлатимиз раҳбари.

Президентимиз Шавкат Мирзиёев раҳнамолигида Тошкентда амалга оширилаётган бунёдкорлик ишлари, йирик лойиҳалар пойтахтимиз иқтисодий-ижтимоий салоҳиятини юксалтириш, уни янада замонавий ва обод шаҳарга айлантириш, аҳоли фаровонлигини бунданда оширишдек эзгу мақсадларга хизмат қилади.

ЎЗА

(Давоми 2-бетда)

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ФАРМОНИМАҲАЛЛА ИНСТИТУТИНИ ЯНАДА ТАКОМИЛЛАШТИРИШ
ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

(Давоми. Боши 1-бетда)

6. Белгилаб қўйилсинки: “Маҳалла” фонди ва фуқаролар йиғинларининг тақлифига биноан Республика кенгаши, ҳудудий кенгашлар ижро аппаратлари “Маҳалла” фондининг тегишчан республика бошқаруви, Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар бўлимлари, туманлар ва шаҳарлар бўлиналари, шунингдек шаҳарча, кишлоқ ва овул фуқаролар йиғинларининг қайта ташкил этилиши муносабати билан бўшайдиган штат бирликлари ҳисобидан шакллантирилади;

Республика кенгаши, ҳудудий кенгашлар ижро аппаратларининг штатдаги ходимларини таъминлаш ва моддий рағбатлантириш “Маҳалла” фонди ҳисобидан амалга оширилади, ушбу мақсадларга йўналтирилган маблағларнинг етмаган қисми эса Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджети ҳисобидан қопланади;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Давлат хизматчиларининг меҳнатини рағбатлантириш тўғрисида”ги 1997 йил 13 майдаги ПФ-1778-сонли Фармонининг меҳнат ҳақи бўйича Ягона тариф сеткаси разрядлари

рига мувофиқ рағбатлантириш коэффициентини сифатида мошларга 20 фоизли устама ҳақ ўрнатилишини назарда тутадиган 1-банднинг амал қилиши Республика кенгаши, ҳудудий кенгашлар ижро аппаратлари ходимларига нисбатан қўлланилади;

Республика кенгаши, ҳудудий кенгашлар раисларининг биринчи ўринбосарлари ва ўринбосарлари лавозимларида ишловчи пенсионерларга пенсияларни тўла миқдорда тўлаш, бунда пенсияларни тўлаш билан боғлиқ харажатларни Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси ҳисобидан қоплаш тартиби жорий этилади;

Республика кенгаши раисининг биринчи ўринбосари мақоми, маъиший таъминоти, тиббий ва транспорт хизматидан фойдаланиш борасидаги шарт-шароитларга қўра – вазирига, Республика кенгаши раисининг ўринбосари – вазири ўринбосарига тенглаштирилади;

7. Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларига тегишли вазифаларни амалга оширишда муносиб ҳисса қўшган ташаббускор фуқаролар ва жомоатчилик тузилмалари вакилларига тақдим этиладиган “Маҳалла иф-

тихори” кўрак нишони таъсис этилсин.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси икки ой муддатда “Маҳалла ифтихори” кўрак нишони тўғрисидаги Низомни ишлаб чиқсин ва тасдиқласин.

8. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари, Республика кенгаши, “Маҳалла” фонди:

2018 йилнинг 1 декабрига қараб Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар, туманлар ва шаҳарлар марказларида “Маҳалла маркази” мажмуалари биноларини, 2021 йилнинг 1 декабрига қараб фуқаролар йиғинлари идоралари биноларини намунавий лойиҳалар ва уларга қўйилган талаблар асосида қуриш (реконструкция қилиш, таъмирлаш), шунингдек уларни зарур меъбел жамланмаси, компьютер техникаси, алоқа воситалари ва интернет тармоқлари билан жиҳозлаш;

“Маҳалла маркази” мажмуаларида ҳудудий кенгашлар ҳамда “Маҳалла” фондининг Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар бўлимлари, туманлар ва шаҳарлар бўлиналари ҳойлаштириш чораларини кўрсин.

9. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги “Маҳалла” фонди, Молия вазирлиги ва бошқа манфаатдор ташкилотлар билан биргаликда икки ой муддатда қонун ҳужжатларига ушбу Фармондан келиб чиқадиган ўзгаришлар ва қўшимчалар бўйича Вазирлар Маҳкамасига тақлифлар киритсин.

10. Мазкур Фармоннинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазири А.Н.Арипов, Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси У.С.Исмоилов ва Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси вази-фасини бажарувчи О.Б.Муродов зиммасига юклатилсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
Ш.МИРЗИЁЕВТошкент шаҳри,
2017 йил 3 февральЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ “МАҲАЛЛА ИНСТИТУТИНИ ЯНАДА
ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА”ГИ ФАРМОНИГА ШАРҲ

Юртимизда азал-азалдан маҳалла тарбия ўчоғи ҳисобланади. Авлоддан-авлодга ўтиб келаётган миллий кадриятларимиз, халқимизнинг турмуш ва тафаккур тарзини кўз қорачиқдек асраб-авайлашда унинг ўрни ва аҳамияти беқийс.

Мустақиллик йилларида маҳалла институтининг нуфузини ошириш нафақат ижтимоий-иқтисодий, балки сиёсий, тарбиявий ва улкан маънавий аҳамиятга эга бўлган устувор вазифа сифатида белгиланиб, мамлакатимизда фуқаролик жамиятини ривожлантиришда унинг ишончли таянч ва таъсирчан куч бўлиб хизмат қилиши учун зарур шарт-шароитлар яратиш борасида кенг қўлмалли чора-тадбирлар босқичма-босқич амалга оширилди.

Хусусан, миллий давлатчилигимиз тарихида илк бор шаҳарча, кишлоқ, овул ва маҳалла фуқаролар йиғинлари ўзини ўзи бошқаришнинг ҳудудий бирикмалари сифатида Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 105-моддасида мустахкамлаб қўйилди. Юздан ортиқ норматив-ҳуқуқий ҳужжатларда фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органларининг жамият ҳаётининг муайян соҳасидаги иштироки ўз аксини топди.

Биргина сўнгги беш йилда янги таҳрирдаги “Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари тўғрисида”ги ҳамда “Фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) ва унинг маслаҳатчилари сайлови тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, маҳаллалар ҳамда улардаги жомоатчилик тузилмалари фаолиятига оид 20 га яқин низом қабул қилиниб, ижтимоий ҳаётга татбиқ этилди. Шунингдек, тизимда фаолият кўрсатаётган ходимларнинг малакасини ошириш бўйича ўқув курслари ҳамда “Маҳалла” маърифий телерадиоканали ташкил этилди.

Хозирги кунда юртимизда 10 мингга яқин фуқаролар йиғинлари томонидан илгари маҳаллий давлат ҳокимияти органларига тааллуқли бўлган 30 дан зиёд ижтимоий-иқтисодий аҳамиятга молик вазифалар муваффақиятли бажариб келинмоқда.

Фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органларининг моддий-техника базасини мустахкамлаш мақсадида охириги беш йил мобайнида фуқаролар йиғинларининг 1600 га яқин хизмат бинолари жорий, 367 таси капитал таъмирланди ва 350 дан зиёда реконструкция қилинди, намунавий лойиҳалар асосида 216 та бино янгидан қурилиб, фойдаланишга топширилди.

Амалга оширилган кенг қўлмалли ташкилий-ҳуқуқий чора-тадбирлар натижасида маҳалла ноёб, дунёда ўхшаши бўлмаган тузилмага айланди, фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органларининг ижтимоий-сиёсий ва ижтимоий-иқтисодий ислохотларни қўқуллаштириш жараёнида фаол иштирок этиши учун мустаҳкам замин яратилди.

Шу билан бирга, мамлакатимизда фуқаролик жамиятини шакллантиришнинг замонавий талаблари фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари зиммасига юклатилган вазифаларнинг самарали ижросини таъминлаш тизимини янада такомиллаштиришни тақозо этмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Маҳалла институтини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги Фармони фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органларининг маҳаллий аҳамиятга молик масалаларни самарали ҳал қилишдаги ролини ошириш, фуқаролар йиғинларининг муштарак манфаатларини ифода этадиган уюшмага бириштириш ҳуқуқини рўйбга чиқариш, уларнинг моддий-техника базасини мустахкамлаш ҳамда давлат органлари ва фуқаролик жамияти институтлари билан ўзаро ҳамкорлигини янада ривожлантиришга қаратилган ташкилий-ҳуқуқий чора-тадбирларни белгиланган кўрсаткичлар билан амалга ошириш.

Хусусан, Фармонда маҳалла институтини янада такомиллаштиришнинг устувор йўналишлари этиб қўйиладиган белгиланди:

фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органларининг жамиятдаги ўрни ва ролини янада кучайтириш, уларни тошқарида

халқнинг чинакам маслақдоши ва кўмақдошига айлантириш;

жамиятимизда ўзаро ҳурмат, меҳр-оқибат ва ҳамжиҳатлик муҳитини шакллантиришда, миллий ва умуминсоний кадриятларни асраб-авайлаш ҳамда ривожлантиришда маҳаллаларнинг аҳамияти ва нуфузини янада ошириш;

ёшларни маънавий бой ва жисмонан соғлом этиб тарбиялаш, уларнинг бандлигини таъминлаш, ёш авлодни мафкурарий таҳдидлардан ҳимоя қилиш, аҳолининг эҳтиёжманд қатламларини, кекса авлод вакилларини ижтимоий қўллаб-қувватлаш борасида фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органларининг давлат ва нодавлат ташкилотлари билан ўзаро ҳамкорлигини мустахкамлаш;

жомоат тартиби ва ҳавфсизлигини таъминлашда, ҳуқуқбузарликларнинг барвақт олдини олишда, фуқароларда қонунга ҳурмат ҳиссини кучайтиришда маҳаллаларнинг бевосита иштирокини кенгайтириш;

фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари ҳуқуқ ва қонуний таҳдидлардан ҳимоя қилишнинг ҳамда улар фаолиятини мувофиқлаштиришнинг самарали механизмларини жорий этиш, маҳалла тизимида ягона ҳуқуқни қўллаш амалиётини таъминлаш.

Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари фаолиятини мувофиқлаштириш бўйича республика кенгашига юридик шахс мақоми бериш ҳолда уни фуқаролар йиғинларининг уюшмаси шаклида ташкил этиш назарда тутилмоқда.

Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар, туманлар ва шаҳарларда тузилган кенгашларни эса Республика кенгашининг таркибий тузилмалари сифатида ташкил этиш белгиланди.

Кенгашларнинг нуфузи ва мақомини ошириш, жойларда аҳоли томонидан кўтарилётган масалаларни ижро ҳокимияти органларининг раҳбарлари эътиборига етказиш ва мазкур масалаларни ҳал этиш бўйича уларнинг бевосита иштирокини янада кенгайтириш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Бош вазири, Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорий Кенгеси раиси, вилоятлар, Тошкент шаҳар ҳамда туманлар ва шаҳарлар ҳокимлари зиммасига тегишчан Республика кенгаши, ҳудудий кенгашларга жомоатчилик асосида расмий қилиш вазифаси юклатилди.

Кенгашлар зиммасига юклатилган вазифалар ижросини самарали таъминлаш, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари фаолиятининг моддий-техника базасини мустахкамлаш, соҳада амалга оширилатган ижтимоий-иқтисодий дастурларни молиялаштириш бўйича ишларнинг самарадорлигини ошириш мақсадида Республика кенгаши ва ҳудудий кенгашлар раисларининг биринчи ўринбосарлари бир вақтинч қўлида “Маҳалла” фондининг тегишчан республика бошқаруви ҳамда ҳудудий бўлим ва бўлиналарига расмий қилиш шартлари ҳақидаги ташаббус қўллаб-қувватланди.

Шунингдек, Фармонда ёшларни она Ватанга муҳаббат, халқимизнинг кўп асрлик анъаналарига ҳурмат руҳида тарбиялаш, маҳаллаларда тинчлик ва оқолишчиликни таъминлаш, кекса авлод вакилларининг ижтимоий фаолиятини қўллаб-қувватлаш борасида жойларда амалга оширилатган чора-тадбирларнинг самарадорлигини янада ошириш мақсадида Республика кенгашида ташкилий ишлар ва услубий масалалар бўйича раис ўринбосари, шунингдек Республика кенгаши ҳамда ҳудудий кенгашларда ёшлар ишлари, диний-маърифий масалалар, кексалар ва фахрийлар ишлари бўйича раис ўринбосарлари лавозимларини, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларида эса жомоатчилик асосида фаолият юритадиган маҳалла фуқаролар йиғини раисининг ўринбосари – ёшлар масалалари бўйича маслаҳатчи лавозимини жорий этиш назарда тутилди.

Бундан ташқари, ижтимоий муҳим масалаларни ҳал этишда фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари ҳамда давлат ва жомоат ташкилотлари ўртасида ўзаро ҳамкорлик-

ни кучайтириш мақсадида кенгашлар коллегиал органлари таркибига тегишчан давлат ҳокимияти вакиллик органлари вакиллари, молия, ички ишлар, меҳнат, халқ таълими, соғлиқни сақлаш вазирликлари, “Камолот” ёшлар ижтимоий ҳаракати, “Нуроний” жамғармаси, Хотин-қизлар кўмитаси, бошқа давлат ва нодавлат ташкилотлар ҳамда уларнинг ҳудудий тузилмалари раҳбар ходимларини қиритиш мўлжалланмоқда.

Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари зиммасига юклатилган вазифаларнинг самарали ижросини таъминлаш мақсадида маҳалла фуқаролар йиғини Кенгаши таркибига фуқаролар йиғини раисининг ўринбосарларини (фуқаролар йиғини раисининг кексалар ва фахрийлар ишлари ҳамда ёшлар масалалари бўйича маслаҳатчиларини), ҳудуддаги профилактика инспекторларини, таълим муассасалари ва кишлоқ врачлик пунктлари (оилавий поликлиникалар) раҳбарларини қиритиш ва уларнинг ўз фаолияти юзасидан йилнинг ҳар чорагида фуқаролар йиғини (фуқаролар вакилларининг йиғилиши)га ҳисобот тақдим қилишлари амалиётини жорий этиш белгиланган қўйилди.

Қайд этилган асосий вазифалар ва янги нормаларни ҳаётга татбиқ этиш учун Фармон билан кенгашлар фаолиятини янада такомиллаштириш ҳамда фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларини қўллаб-қувватлаш борасида 37 та аниқ тадбирларни амалга оширишни назарда тутадиган **Комплекс чора-тадбирлар дастури тасдиқланди.**

Фармонини ижро этиш доирасида “Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари тўғрисида”ги, “Фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) ва унинг маслаҳатчилари сайлови тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари ва бир қатор бошқа қонун ҳужжатларига зарур ўзгариш ва қўшимчалар киритилди.

Шунингдек, мутасадди вазирлик, идора ва ташкилотлар зиммасига фуқаролар йиғинларининг бандликка кўмаклашувчи туман (шаҳар) марказлари, ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар, таълим муассасалари ҳамда молия ва соғлиқни сақлаш органлари билан ўзаро ҳамкорлигини назарда тутадиган тегишли норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳаларини ишлаб чиқиш вазифаси юклатилди.

Бундан ташқари, маҳалла фуқаролар йиғинларининг маҳаллий аҳамиятга молик масалаларни ҳал этиш бўйича мустақиллигини таъминлаш, ўзини ўзи бошқариш тизимида ортиқча бўғинлардан воз кечиш мақсадида таркибда маҳаллалар тузилган шаҳарча, кишлоқ ва овул фуқаролар йиғинларини маҳалла фуқаролар йиғинларига бириштириш ва бўлиш йўли билан қайта ташкил этишга қаратилган чора-тадбирлар амалга оширилди.

Фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органларининг моддий-техника базасини мустахкамлаш, болалар спорт майдончалари, маъиший хизмат кўрсатиш объектларини ташкил этиш мақсадида 2017-2021 йилларга мўлжалланган ҳудудий дастурлар ишлаб чиқилди. Шунингдек, 2018 йилнинг 1 декабрига қадар туманлар ва шаҳарлар марказларида “Маҳалла маркази” мажмуалари биноларини намунавий лойиҳалар асосида барпо этишга қаратилган чора-тадбирлар амалга оширилди.

Шу билан бирга, фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органларининг зиммасига юклатилган вазифаларнинг амалга оширилишига муносиб ҳисса қўшган ташаббускор фуқаролар ва жомоатчилик тузилмалари вакилларига тақдим этиладиган “Маҳалла ифтихори” кўрак нишонини таъсис этиш назарда тутилмоқда.

Фармонда ҳамда у билан тасдиқланган Комплекс чора-тадбирлар дастурида назарда тутилган тадбирларнинг амалга оширилиши фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари зиммасидаги вазифаларни самарали бажариш, уларнинг фаолиятини мувофиқлаштириш, давлат органлари ва фуқаролик жамияти институтлари билан ўзаро ҳамкорлигини янада мустахкамлаш имконини беради.

бўлаётир. Амалга оширилган тадбирлар натижасида транспорт воситалари эгаларининг фуқаролик жавобгарлигини мажбурий суғурта қилиш бўйича йиғилган суғурта муқофотлари ҳажми 5,4 миллиард сўмни, туланган суғурта қопламалари 507,7 миллион сўмни ташкил этди. Ташувчининг фуқаролик жавобгарлигини мажбурий суғурта қилиш бўйича йиғилган суғурта муқофоти ҳажми 386,9 миллион сўмга етган бўлса, туланган суғурта қопламалари 24,8 миллион сўмни ташкил этди.

Йиғилишда мавжуд суғурта маҳсулотларини такомиллаштириш натижасида ўндан ортиқ янги суғурта маҳсулоти ишлаб чиқилгани, мижозлар талаб ва эҳтиёжи асосида намунавий суғурта шартномаларининг 56 тасига ўзгаришлар киритилгани қайд этилди. Келгусида ҳудудий филиаллар иши самарадорлигини янада оширишга қаратилган тегишли чора-тадбирлар белгиланган олинди.

(ЎЗА)

МАМЛАКАТИМИЗДА

● Жиззахда ўтказилган “Ўзбекистон – умумий уйимиз” деб номланган дўстлик фестивали миллатлараро дўстлик ва ахиллик намунаси сифатида эсда қолди. Тадбир доирасида вилоят миллий маданий марказлари томонидан амалий санъат ва халқ бадийи хунармандлиги, турли тиллардаги тарихий, бадийи, публицистик китоблар кўргазмалари намойиш этилди. Вилоят миллий маданий марказлари бадийи жомоалари ва таниқли эстрада хонандалари иштирокидаги байрамона концерт дастури йиғилганларга ҳуш кайфият улашди.

● Булоқбоши туманидаги “Юксалиш” маҳалла фуқаролар йиғинининг “Юксалиш” жомоаси “Маҳалла – меннинг тақдиримда” кўрик-танловининг Андижон вилояти босқичи ғолиблигини қўлга киритди ва танловнинг мамлакат босқичида қатнашиш ҳуқуқига эга бўлди.

● Бухоро вилоят божхона бошқармасида ташқи иқтисодий фаолият қатнашчилари, тадбиркорлар ҳамда хўжалик юритувчи субъектлар учун очик мулоқот бўлиб ўтди. Унда Бухоро вилояти ҳокимлиги, прокуратура, марказий банк, адлия бошқармаси, Савдо-саноат палатаси, солиқ идоралари ходимлари ва оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этди.

● Хоразм вилоятида қаттиқ маиший чикиндиларни қайта ишловчи завод ишга туширилади. Янги корхона Урганч туманида 15 гектар майдонда жойлашади ва унинг йил охиригача фойдаланишга топширилиши кўзда тутилмоқда. Ушбу корхонада ҳар йили 900 минг тонна қаттиқ маиший чикинди қайта ишланади ва резина автошиналар, целлофан ҳамда пластмасадан қозонхоналар учун ёнилғи, ёғоч бўлақларидан хоналарни иситиш учун брикетлар ишлаб чиқарилади.

ЖАҲҲОНДА

● Хитой миллий космик бошқармаси яқин йилларда Марсга иккита парвозни амалга оширишни режалаштирмоқда. Шу мақсадда ўтган йилнинг августидан ушбу мамлакатда Марс сайёрасига парвоз қилувчи космик кема яратиш ишлари бошланди. Қизил сайёрага дастлабки парвоз 2020 йилга режалаштирилган. Кейинги парвознинг санаси ҳозирча номаълум. Парвозлар давомида Марс тупроғидан намуналар олиб келиш мақсад қилинган. Бундан ташқари Юпитер сайёрасига космик аппарат учуриш ҳам Хитой миллий космик бошқармаси олдида устувор вазифа қилиб қўйилган.

● Келажакда Ернинг табиий йўлдошида фойдали қазилмалар қазиб олиш билан шуғулланишни режалаштирадиган Калифорниянинг “Moon Express” компанияси Ойга илк саёҳатни амалга ошириш дастурини тўлиқ молиялаш имконини қўлга киритди. Режага мувофиқ, парвозлар 2017 йилда амалга оширилиши мумкин. Хозирда лойиҳа учун тўпланган маблағларнинг умумий миқдори 45 миллион доллардан ортиқни ташкил этмоқда. Бу пулларнинг ҳаммаси “Moon Express MX-1E” кўниш модулини учуришга сарфланади. У Ой юзасини тадқиқ қилиш ва ҳужжатлаштириш вазифасини бажариши керак. Усуна “Electron” тажриба ракета ташувчиси билан бирга фазога кўтарилади.

● Дания ва Буюк Британия олимларидан ташкил топган илмий гуруҳ тадқиқотларига кўра, татуировкалар учун ишлатиладиган сиёҳлардаги токсинлар организмда йиғилиб, онкологик касалликларни келтириб чиқарар экан. Олимлардан иборат тадқиқот гуруҳининг раҳбари Десмонд Тобин гуруҳдаги бошқа олимлар билан қилган тадқиқотларда симоб, кўк ва яшил рангларда эса кобальт борлигини аниқлади. Ушбу металллар туфайли кўпинча саратон келиб чиқади.

СУҒУРТА ШАРТНОМАЛАРИ МИЖОЗЛАР ЭЪТИБОРИДА

“Ўзбекинвест” экспорт-импорт миллий суғурта компаниясида 2016 йилда амалга оширилган ишлар ва келгусидаги вазифаларга бағишланган йиғилиш бўлиб ўтди.

Кўрсатилган суғурта хизматлари сифатини ошириш, ҳудудий филиаллар ва бўлимлар ишини фаоллаштириш, мижозлар талаб ва эҳтиёжларини пухта ўрганишга қаратилган саъй-ҳаракатлар натижасида бир қатор ижобий натижаларга эришилгани қайд этилди. Хусусан, 2016 йилдаги инвестиция дастурига киритилган тўқсонга яқин лойиҳага 17,5 триллион сўм суғурта ҳимоси тақдим этилди. Юридик ва жисмоний шахслар билан 207 мингдан ортиқ суғурта шартномаси имзоланган.

Мамлакатимизда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик фаолияти, ишлаб чиқаришни ривожлантириш, корхоналарнинг экспорт салоҳиятини оширишга катта эъти-

бор қаратиб келинмоқда. Маҳаллий экспортчилар мулкӣ манфаатларини комплекс суғурта ҳимоси билан таъминлаш учун 500,8 миллиард сўмлик суғурта шартномалари тузгани бунинг ёрқин исботидир. Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларининг экспорт шартномаларини суғурталаш бўйича 263,5 миллиард сўмлик мажбуриятлар олинди.

– 2016 йил якунлари бўйича компаниямизда йиғилган суғурта муқофоти 104 миллиард сўмни, олинган суғурта мажбуриятлари 58,5 триллион сўмни ташкил этди, – дейди компаниянинг ахборот хизмати раҳбари Ортиқхўжа Норов. – Шунга мос равишда тўлаб берилган маблағ

ҳажми ҳам ортиқмоқда. Хусусан, аҳоли, корхона, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларига тўлаб берилган суғурта қопламалари 15 миллиард сўмни ташкил этиб, 2015 йилга нисбатан 135 фоизга ўсди.

Мажбурий суғурта турларини ривожлантириш компаниянинг асосий йўналишларидан бири ҳисобланади. “Транспорт воситалари эгаларининг фуқаролик жавобгарлигини мажбурий суғурта қилиш тўғрисида”ги, “Иш бевуқчининг фуқаролик жавобгарлигини мажбурий суғурта қилиш тўғрисида”ги ва “Ташувчининг фуқаролик жавобгарлигини мажбурий суғурта қилиш тўғрисида”ги қонунлар бу борада дастуруламал

Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг 2016 йил 21 октябрдаги “Суд-ҳуқуқ тизимини янада ислоҳ қилиш, фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини ишончли ҳимоя қилиш қафолатларини кучайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги Фармонида давлат органларида юридик хизмат фаолиятини янада такомиллаштириш ва самарадорлигини ошириш вазифаси қўйилди.

Фармон ижроси доирасида жорий йил 19 январь куни давлатимиз раҳбари имзолаган “Юридик хизмат фаолиятини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”-ги қарор бу борада муҳим қадам бўлди.

ЎЗА муҳбири мазкур қарор мазмун-моҳияти ва ижроси билан боғлиқ масалалар ҳусусида **Ўзбекистон Республикаси адлия вазири Музаф ИКРОМОВ** билан суҳбатлашди.

— **Музаф Муборакхўжаевич, айтингчи, юридик хизматни такомиллаштиришга қандай зарурат туғилди? Қарор билан соҳада қандай амалий чоралар рўёбга чиқарилади?**

— Юридик хизмат, юрисконсулт деганда кўпчилигининг кўз ўнгига шунчаки расмий-чилик учун ишлайётган ҳуқуқшунос келади. Аслида бу лавозимдаги шахс чуқур билимли, дунёқарашли кенг, замон билан ҳамнафас, қонун устуворлигини таъминлашга масъул мутахассис бўлиши лозим.

Дарҳақиқат, ҳуқуқий демократик давлат барпо этиш йўлини танлаган мамлакатимизда қонун устуворлиги ва қонунийликни таъминлаш бош тамойил ҳуқуқшунос келади. Ушбу мақсад йўлида кейинги йилларда юртимизда туб ислохотлар амалга оширилди ва бу жараён изчил давом этмоқда. Президентимиз Шавкат Мирзиёев жамиятда қонун устуворлигини таъминлаш борасида олдимизга аниқ вазифаларни қўймоқда. Юридик хизмат ана шу мақсадни рўёбга чиқаришда муҳим бўлган учун ҳам бу соҳани такомиллаштиришга эҳтиёт туғилди.

Гарчи юридик хизматлар давлат органлари ва ташкилотларнинг норма ижодкорлиги, шартномавий-ҳуқуқий ва талабнома-давво ишларини амалга ошириб келган бўлсада, қонунбузилишининг олдини олиш ҳамда ўз вақтида чоралар қўриш борасидаги фаолияти талаб даражасида эмас эди. Бунга уларнинг етарли ва таъсирчан ваколатларга эга эмасликлари сабаб бўлаётганди. Сир эмас, баъзи раҳбарлар юристини иш юритишни маъқул кўрган ёки юристини ўз йўригига солишга уриниб келган.

Айрим вазирлик ва идораларда кўплаб ҳуқуқий аҳамиятга эга ҳужжатлар қабул қилиниб, минглаб ҳодимлар ишласа-да, бир ёки икки нафар юрист лавозимини жорий этилган, холос. Ҳатто, улардан айримларининг ҳудудий бўлиmlаридида умуман бу хизматлар мавжуд эмас.

Соҳани ислоҳ қилишга бўлган эътибор давлатимиз раҳбарининг юридик хизмат соҳасига, қолаверса юристларга бўлган ишончи ва эътиборининг қай даражада юқорилигини кўрсатди. Қарор юридик хизматни янги босқичга олиб чиқадиган муҳим ҳужжат бўлди, десак муболаға бўлмайди.

Мазкур қарорнинг энг муҳим жиҳатларидан бири шундаки, унда юридик хизматнинг мавқеини ошириш ҳамда ихтиомий ҳимоя-

сини кучайтириш билан бир қаторда қонунийликни таъминлаш бўйича вазифалари доираси ҳам кенгайтирилди, масъулият ва жавобгарлиги кучайтирилди. Соҳада узоқ вақтдан буён ўз ечимини кутаётган масалалар тўлиқ ҳал этилди.

Қарор билан эндиликда шундай тартиб ўрнатилдики, унга кўра давлат органлари ва ташкилотларида, шу жумладан, уларнинг ҳудудий тузилмаларида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳмадаси томонидан белгиланадиган минимал меъёр ва мезонларга асосан мажбурий тартибда юридик хизматлар ташкил этилади. Мазкур хизматнинг штат бирликлари қисқартирилишига асло йўл қўйилмайди.

Яна бир масала, бу соҳада кадрларнинг кўнимсизлиги етук юридик хизмат ходимини тайёрлашга монелик қилар эди. Соҳада ишлайётган ходимларнинг ҳимояланмаганли-

гиланган мартаба даражалари берилди, кўп йиллик хизматлари учун устамаларни тўлаш тартиби татбиқ этилади. Энг асосийси, ҳодим бошқа давлат органлари, шу жумладан, ҳуқуқни муҳофаза қилувчи ва назорат органларига ишга ўтганда ҳам юридик хизмат ҳодими сифатидаги меҳнат стажига мартаба даражалари ва кўп йиллик хизмат устамаларини тўлаш учун мўлжалланган меҳнат стажига ҳисобга олинади. Давлат органлари ва ташкилотлари юридик хизматларининг мазкур мутахассислик бўйича уч йиллик стажига эга бўлган ходимлари адвокат мақомига эга бўлиш учун тегишли стажировкани ўтамасдан лицензия олиш учун талабгор шахс сифатида малака имтиҳонида иштирок этиш ҳуқуқига эга бўлди.

Юқоридагиларнинг барчаси эндиликда малакали мутахассисларнинг мазкур соҳага қизиқишини ошириши шубҳасиз. Ўз навба-

Фармон ва ижро

ЮРИДИК ХИЗМАТ СОҲАСИДА ЯНГИ БОСҚИЧ

ги, етарли истикболлар белгиланмаганлиги уларнинг бошқа соҳаларга ўтиб кетишига сабаб бўларди. Айниқса, юридик хизмат ҳодимларини ташкилот раҳбарининг мустақил ўзи ишга қабул қилиши ёки ишдан бўшатиши тартиби уларнинг қонунийликни таъминлаш борасидаги фаолияти қайсидир маънода чекланишига олиб келаётганди.

Эндиликда қарор билан белгиланган тартибга кўра бундай ҳолатларга тубдан барҳам берилди. Давлат органлари ва ташкилотлари юридик хизмати ходимлари лавозимга мажбурий тартибда Адлия вазирлиги билан келишилган ҳолда тайинланадиган ва озода қилинадиган бўлди. Бундан ташқари, адлия органларида юридик хизмат фаолиятини тартибга солишчи қонунчилик талабларини бузган давлат органлари ва ташкилотларининг раҳбарларига нисбатан интизомий иш юритишни қўзғатиш ташаббуси билан чиқиш ҳуқуқи берилди.

Жорий этилган бундай янги тартиб юридик хизмат ходимларининг ўз функционал вазифаларини қонун доирасида юритишига мустаҳкам замин яратди. Адлия органларига уларнинг қафолатини таъминлаш имконини беради.

Соҳага ёш кадрларни жалб этишга қаратилган ҳамда ушбу соҳа жозибадорлигини оширадиган яна бир муҳим қоида белгиланди. Унга кўра, юридик хизмат ҳодимларига ҳам адлия органлари ҳодимларига бел-

тида, соҳага малакали кадрларни танлаб олиш имконияти вужудга келди. Бу соҳа фаолиятининг сифат даражаси ошишига хизмат қилади.

— **Қарор билан юридик хизматларнинг вазифалар доираси кенгайтирилди. Уларга қандай вазифалар юклатилмоқда?**

— Давлатимиз раҳбари “муаммонинг оқибатлари билан курашиш эмас, балки унинг олдини олиш чораларини қўриш муҳимлиги” ҳақида доимий равишда таъкидлаб келади. Ушбу фикрлар қарорда ўз ифодасини тўлиқ топди. Жумладан, юридик хизматларга ўзининг ташкилоти иштирокида вужудга келадиган низоларни судга ҳал этиш юзасидан мажбурий тартибда чораларни қўриш вазифаси юклатилди. Худди шундай буйруқлар, фармойишлар, шартномалар ва юридик хусусиятга эга бўлган бошқа ҳужжатларнинг лойиҳалари ҳуқуқий экспертизани амалга ошириш учун мажбурий тартибда юридик хизматга тақдим этилишининг белгиланиши ҳам айнан қонунбузилиш ҳолатларининг олдини олишга қаратилган тартибдир.

Бундан ташқари, давлат органларининг жисмоний ва юридик шахсларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини амалга оширишга таъсир этадиган қарорлари юзасидан мажбурий тартибда юридик хизматнинг ҳулосаси олинishi ҳам мустаҳкамлаб қўйилди. Ушбу норма

давлат органларида қабул қилинадиган ҳужжатларга ҳуқуқий баҳо бериш, уларни ижрога қаратишдан олдин “филтёр”дан ўтказиш масалаларини кўзда tutади.

Қарор билан юридик хизматга яна бир муҳим вазифа юклатилди. Маълумки, 2017 йил мамлакатимизда Халқ билан мулоқот ва инсон манфаатлари йили, деб эълон қилинди. Жисмоний ва юридик шахсларнинг муножаатлари билан ишлашнинг сифат жиҳатидан янги тизими жорий этилди.

Шулардан келиб чиққан ҳолда қарорда давлат органлари ва ташкилотларининг қарорлари, улар мансабдор шахсларининг ҳаракати ёки ҳаракатсизлиги юзасидан берилган шикоятлар мажбурий тартибда давлат органлари ва ташкилотларининг юридик хизматлари томонидан ҳам қўриб чиқилиши тартиби белгиланди.

Юридик хизмат қонун ҳужжатлари билан ўзига юкланган функцияларни зарур даражада ва самарали бажариши шарт. Давлат органи ва ташкилотида, шунингдек, унинг тизимига қирадиган тузилмаларда қонунбузилиши ҳолатлари аниқлангани тўғрисида зудлик билан тўғридан-тўғри юқори турувчи органга, Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигига ва бошқа ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органларга хабар бериши зарур.

Юридик хизматга қўйилаётган бундай масъулиятни вазифаларнинг тўлақонли бажарилиши қонун устуворлиги таъминланишига хизмат қилади.

— **Юридик хизматлар фаолиятини мувофиқлаштириш борасида қандай ишлар амалга оширилади?**

— Адлия вазирлиги юридик хизматлар фаолиятини мувофиқлаштириш ва методик таъминлаш, ходимларини аттестациядан ўтказиш ва малакасини ошириш бўйича махсус ваколатли орган этиб белгиланди. Шу мақсадда вазирлик тизимида Юридик хизматларнинг фаолиятини мувофиқлаштириш ва методик таъминлаш бошқармаси, Қорақалпоғистон Республикаси Адлия вазирлиги, вилоятлар ва Тошкент шаҳар адлия бошқармаларида тегишли шўъбалар ташкил этилмоқда. Ҳозир ушбу бошқармани давлат органлари ва ташкилотларининг юридик хизматлари билан ишлаш тажрибасига эга ҳамда ўзларига юклатилган вазифалар ижросини юқори даражада таъминлай оладиган малакали кадрлар билан тўлдириш юзасидан зарур чоралар қўрилмоқда.

Вазирлик томонидан ушбу қарор мазмун-моҳиятини давлат органлари ва ташкилотларининг раҳбарлари ва юридик хизмат ходимларига етказиш мақсадида зарур тарғибот тадбирлари ўтказилмоқда. Яқинда пойтахтимизда “Давлат органлари ва ташкилотларида юридик хизмат фаолиятини янада такомиллаштириш ва ривожлантиришнинг долзарб масалалари” мавзусида халқаро конференция ўтказилди. Бундай тадбирлар мамлакатимизнинг барча вилоятларида ташкил этилади.

Хулоса қилиб айтганда, мазкур қарор асосида юридик хизматларнинг тубдан такомиллашганлиги уларнинг самарали фаолият юритишига, мамлакатимизда қонун устуворлиги изчил таъминланишига хизмат қилади.

Норгул АБДУРАИМОВА

КАСАБА УЮШМАЛАРИ ФАОЛЛАРИ ЎҚУВИ

Умрбек Маткаримов Хоразм вилоятидаги “Урганчтрансгаз” шўъба корхонасида касабга уюшма қўмитаси раиси ўринбосари вазифасида ишлайди. У ҳар бир топшириқни вақтида бажариши, тиришқоқлиги ва ташаббускорлиги билан ҳамкасбларининг эътиборини қозонган.

Умрбек Маткаримовнинг Ўзбекистон нефть-газ ва геология ходимлари касабга уюшмаси тизимидаги йирик бошланғич касабга уюшма қўмиталари мутахассисларининг ўқувда иштирок этгани корхонада касабга уюшма қўмитаси фаолиятини такомиллаштиришда жуда кўп келади.

Ўзбекистон Касаба уюшмалари федерацияси кенгашининг ўқув марказида “Бошланғич касабга уюшма ташкилотлари фаолиятини самарали ташкил этиш” мавзусида ўтказилган ўқув машғулотлари Умрбек сингари бошланғич касабга уюшма қўмиталари мутахассисларига назарий ва амалий жиҳатдан фойдали бўлди.

Ўзбекистон Касаба уюшмалари федерацияси, Ўзбекистон нефть-газ ва геология ходимлари касабга уюшмаси республика кенгаши ҳамда ўқув маркази ҳамкорлигида ташкил этилган мазкур машғулотлар Ўзбекистон Республикасининг “Таълим тўғрисида”ги қонун, Кадрлар тайёрлаш миллий дастурининг ижросини таъминлаш, бошланғич касабга уюшма ташкилотлари фаолиятини самарали ташкил этиш ҳамда касабга уюшмалари кадрларини қайта тайёрлаш ва малакасини оширишга қаратилгани билан муҳим аҳамият касб этди.

— Ўзбекистон Республикасининг 2016 йил 28 ноябрдаги “Касаба уюшмалари, уларнинг ҳуқуқлари ва фаолиятининг қафолатлари тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси қонунига ўзгаришлар киритиш ҳақида”-ги қонун бу борадаги ишлар кўламини кенгайтиришда муҳим дастуруламал бўлмоқда. — дейди Ўзбекистон нефть-газ ва геология ходимлари касабга уюшмаси республика кенгашининг ташкилий ишлар бўйича бош мутахассиси С.Холматов. — Шундан келиб чиқиб, тизимда меҳнат қилаётган мутахассисларга нафақат касабга уюшмасининг иш тартиби, йўл-йўриқлари, балки уларнинг сиёсий-ҳуқуқий жиҳатдан билимини мустаҳкамлашга катта аҳамият берилди.

Ўқув якунида тингловчиларга гувоҳномалар топширилди.

Н.ЗИЁДУЛЛАЕВА,
ЎЗА муҳбири

ЧЕТ ТИЛЛАРНИ ЎРГАНИШ ЯНАДА ТАКОМИЛЛАШМОҚДА

Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети қошидаги Чет тилларни ўқитишнинг инновацион методикаларини ривожлантириш республика илмий-амалий марказида “Инглиз тилини махсус мақсадлар учун ўқитиш тизимидаги ислохотлар”– “EnSPIRE-U” лойиҳаси ижроси доирасида семинар-тренинг бўлиб ўтди.

Ўзбекистон Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳамда Британия Кенгашининг Тошкентдаги ваколатхонаси ҳамкорлигида ташкил этилган тадбирда мамлакатимиз ва Буюк Британия олий ўқув юр்தларининг ўқувчилари, илмий ходимлари ва талабалари иштирок этди.

Ўзбекистонда олий таълим тизимини изчил ривожлантириш, ўқувчиларнинг касб даражаси ва малакасини ошириш, уларни халқаро талабаларга мувофиқ қайта тайёрлаш, бу йўналишда халқаро ҳамкорликни кенгайтиришга алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Хусусан, Британия Кенгашининг Ўзбекистондаги ваколатхонаси таълим ва маданият соҳаларида мамлакатларимиз ўртасидаги алоқаларни янада мустаҳкамлаш, илгор хорижий тажрибаларни оммалаштиришга муносиб ҳисса қўшиб келмоқда.

Мазкур семинар-тренинг юртимиз университетида чет тилларни ўқитиш ҳолатини таҳлил қилиш, бу тизимни янада такомиллаштириш бўйича тақлифлар ишлаб чиқиш ва бу борада халқаро тажрибани ўрганиш масалаларига бағишланди.

Чет тилларни ўқитишнинг инновацион методикаларини ривожлантириш республика илмий-амалий маркази ўқув машғулотлари, ўқувчилар ва кафедра мудири фикрлари бўйича мониторинг ўтказди, ҳар бир ўқув муассасасининг кутубхона ресурсларини ўрганиб чиқди. Мазкур тадқиқотлар асосида намунавий дастурлар, иш режалари ҳамда университетлар тўғрисидаги маълумотлар таҳлил қилинди. Бу борада “EnSPIRE-U” лойиҳасининг ижобий натижа бергани ҳамда чет тиллар ўқувчиларини тайёрлаш тизимини ислоҳ қилиш бўйича намуна бўлгани диққатга сазовордир.

Тадбир иштирокчилари Ўзбекистон таълим тизимидаги дастурлар ёшларнинг пухта билим олиши, салоҳиятини намоён этиши, жамиятда ўз ўрнини топишда муҳим омиб бўлаётганини таъкидлади. Мамлакатимизда дунёнинг кўплаб етакчи олий ўқув юр்தлари филиаллари муваффақиятли фаолият юритаётгани қайд этилди.

Инглиз тилини ўқитиш бўйича халқаро мутахассис Ричард Уэст (Буюк Британия) Ўзбекистонда таълимнинг барча босқичларини ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратилаётганини таъкидлади. Мазкур тадбир олий таълим муассасаларининг ўқув дастурларини халқаро стандартларга мувофиқ модернизациялаш ва такомиллаштириш бўйича тажриба алмашиш имконини берди.

— Мамлакатимизда чет тилларни ўқитишда илгор педагогик технологиялардан фойдаланишмоқда, ўқув жараёни халқаро стандартларга мувофиқлаштирилмоқда, — дейди Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети қошидаги Чет тилларни ўқитишнинг инновацион методикаларини ривожлантириш республика илмий-амалий марказининг илмий ходим Виктория Лямкина. —Марказимиз бу борада хорижий давлатларнинг, хусусан, Буюк Британиянинг етакчи олий ўқув юр்தлари билан фаол ҳамкорлик қилмоқда. Бу тил ўқитиш методикасини ривожлантириш, ўқувчилар малакасини оширишга хизмат қилади.

Тадбирда замонавий ўқув дастурлари асосида олий таълим сифатини ошириш, илмий-педагогик кадрлар тайёрлаш тизимини такомиллаштириш масалалари муҳокама қилинди. Кадрларни тайёрлашда халқаро ҳамкорликни кенгайтириш, тажриба ва маълумот алмашиш бўйича келишувга эришилди.

Нодира МАНЗУРОВА

(Гавезнинг навбатдаги сон 7 февралда чиқади).

Тадбирлар

КИТОБ — ТАФАККУР ХАЗИНАСИ

Китоб мутлоаси — инсон тафаккурини, дунёқарашини ўстирибгина қолмасдан, балки аждодларимизнинг адабий-бадий мероси ва миллий қадриятларимизни авлодларга бус-бутунлигича етказишнинг имконини ҳам яратди.

Зеро, ҳеч бир инсон йўқки, умрида бир бор бўлсада китоб ушламаган, уни мутлоага қилмаган бўлса...

Бу ўринда Президентимизнинг “Китоб маҳсулотларини чоп этиш ва тарқатиш тизимини ривожлантириш, китоб мутлоаси ва китобхонлик маданиятини ошириш ҳамда тарғибот қилиш бўйича комиссия тузиш тўғрисидаги” фармойиши муҳим аҳамиятга эга бўлди.

Ўзбекистон Миллий университетидида китоб мутлоаси ва китобхонлик маданиятини ошириш мақсадида Ўзбекистон халқ шоири Иқбол Мирзаалиев билан “Иқбол Мирзо шеърларида муҳаббат, Ватан ва ёшлар” мавзусида ижодий учрашув бўлиб ўтди.

Тадбирни Ўзбекистон Миллий университети ректори А. Мараҳимов кичи сўзи билан очиб берди. Тадбир доирасида Ўзбекистон халқ шоири Иқбол Мирзо шеърлари асосида тайёрланган видеоролик намойиш этилди.

Шунингдек, “Ёшлик” журналы бош муҳаррири Нодир Жонузок, “Театр” журналы бош муҳаррири Анвар Азизбек шоир шеърлигидаги ўзига ҳослик ҳақида алоҳида фикр юритди. Жумладан, университетнинг иқтидорли талабалари шоир шеърларидан намуналар ўқиб беришди.

Дилдора ТОШЕВА,
Нозима САИДЖОНОВА

БИЛИМДОНЛАР ФЕСТИВАЛИ

Пойтахтимиздаги Яккасарой туманида жойлашган 48-умумтаълим мактабидида “Тарих ва ҳуқуқ фанлари ойлиги” якуний фестивали ташкил этилди. Унга Яккасарой тумани ХТМФМТТЗ бўлими тарих ва ҳуқуқ фани услубчилари, тумандаги 26 та мактабнинг тарих ўқитувчилари таклиф этилди.

Тадбирда ўқувчилар Ўзбекистон, Хиндистон, Россия, Греция, Испания, Франция, Тожикистон давлатлари халқларининг миллий урф-одатларини намойиш этишди.

— Ушбу фестивални ташкил қилишдан мақсад, — дейди мактабнинг тарих фани ўқитувчиси Санобар Душаева, — ўқувчиларнинг тарих фанига қизиқишларини ошириш, миллий маданиятимизни, тарихимизни ўрганишга ҳисса қўиши, уларнинг билим ва кўникмаларини оширишдан иборат. Ўқувчилар жаҳон халқлари тарихи бўйича маълумотлар тайёрлашган. Январ ойида тарих ва ҳуқуқ фани ойлиги ўтказилди. Унда ўқувчилар фаол иштирок этишди.

Тадбирда турли миллат халқларининг миллий куй-қўшиқлари янгради. Ғолиб жамоаларга ташкилотчиларнинг faxрий ёрлиқлари топширилди.

К.ЗОКИРОВ

ДАВРА СУҲБАТИ

Чилонзор тумани хотин-қизлар қўмитаси, туман ФХДЭ бўлими ва “Наврўз” никоҳ уйи томонидан Халқ билан мулоқот ва инсон манфаатлари йили муносабати билан Тошкент Давлат педагогика университетида “Оилаларда соғлом маънавий муҳитни таъминлашнинг аҳамияти” мавзусида давра суҳбати ташкил этилди.

Тадбирни очар экан туман ҳокими ўринбосари, хотин-қизлар қўмитаси раиси Н.Абдурахимов “Ҳуқуқат қарорлари ва уларнинг туманлардаги ижроси” мавзусида маъруза қилди, шунингдек, оилада аҳиллик ва тотувлиқни таъминлаш юзасидан ўз фикрларини билдириб ўтди.

Шундан сўнг йиғилганлар бугунги кундаги долзарб масалалар — оила мустаҳкамлигини таъминлаш, фарзандлар тарбияси, ахиримларнинг олдини олиш юзасидан мутахассисларнинг сермазмун чиқишларини тингладди. Жумладан, Республика Маънавият тар-

ғибот маркази эксперти, фалсафа фанлари доктори, профессор Ж.Шермухаммедова “Оила мустаҳкамлиги — мамлакат тараққиёти замини”, “Наврўз” никоҳ уйи мудири Б.Рўзиева “Оила Кодекси, эр-хотиннинг шахсий ҳуқуқ ва мажбуриятлари”, Республика “Оила” илмий-амалий маркази ходими, руҳшунос-олима Н.Шомуродова, “Оилада қизлар тарбияси, оила мустаҳкамлигини сақлаш. Оилавий ахиримларнинг олдини олиш” мавзусида ўз фикр-мулоҳазалари, ўринли таклифларини баён этишди.

Шунингдек, туман ФХДЭ

бўлими мудири С.Эшмоновнинг “Оилаларда соғлом маънавий муҳитни шакллантириш”, “Қатортол” масжиди имом хатиби А.Аҳмадовнинг “Оила мустаҳкамлигини диний қарашлар” мавзусидаги чиқишлари ҳам тадбир иштирокчиларида катта қизиқиш уйғотди.

Давра суҳбати сўнггида Тошкент Давлат педагогика университети талабалари, Чилонзор туманидаги касб-ҳунар коллежлари ва академик лицейлар ўқувчиларини қизиқтирган саволларга мутахассислар жавоб қайтарди.

(Ўз муҳбиримиз)

